

สันต์ สุวทันพรกุล : การวิจัยและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการสาระท้องถิ่นโดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐานเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา. (RESEARCH AND DEVELOPMENT OF LEARNING MANAGEMENT PLANS INTEGRATING LOCAL CONTENT USING RESEARCH-BASED PROCESS TO DEVELOP LIFE SKILLS OF ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS). อ.ที่ปริกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รศ.ดร.สิริพันธ์ สุวรรณมรรคา, 349 หน้า.

วัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและลักษณะของการสอนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น และการใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐานในการจัดการเรียนรู้ 2) เพื่อสร้างและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการสาระท้องถิ่นโดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐานเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน และ 3) เพื่อศึกษาผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการสาระท้องถิ่นโดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐานเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน การวิจัยและพัฒนาใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการสำรวจ กรณีศึกษา และการทดลอง กลุ่มตัวอย่างในการสำรวจ คือ ครูผู้สอนระดับประถมศึกษาจำนวน 77 คน กรณีศึกษา คือ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง และกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2 โรงเรียน รวมทั้งหมด 44 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 22 คน เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของครู แบบสังเกตและแบบสัมภาษณ์นักเรียนและครูในกรณีศึกษา แผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการสาระท้องถิ่นโดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐาน และแบบวัดทักษะชีวิต การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา สถิติภาคบรรยาย การวิเคราะห์ค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนาม (MANOVA)

ผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและลักษณะของการสอนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การใช้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น และการใช้กระบวนการวิจัยในการจัดการเรียนรู้ของครูในปัจจุบัน มีดังนี้ 1) การสอนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต ครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูงแต่มีความสำเร็จในระดับปานกลาง ครูเข้าใจว่าการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนต้องผ่านการใช้กิจกรรมและวิธีการที่หลากหลาย ปัญหา คือ นักเรียนขาดความพร้อม และครูขาดการเอาใจใส่และการเห็นความสำคัญ 2) การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับสูง และมีความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง ครูใช้การบูรณาการทั้งภายในกลุ่มและข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยเน้นเรื่องราวในชีวิตประจำวัน ปัญหา คือ การจัดเนื้อหาและเวลาในการสอน 3) การจัดการเรียนรู้โดยใช้สาระท้องถิ่น ครูมีการใช้เนื้อหาด้านสภาพแวดล้อม และสถานที่มากที่สุด ปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับความพร้อมในการร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 4) การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย ครูมีระดับการปฏิบัติและระดับความสำเร็จในระดับน้อยถึงปานกลาง ปัญหา คือ การขาดทัศนคติที่ดีต่อการวิจัย

2. ลักษณะและองค์ประกอบของการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการสาระท้องถิ่นโดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐานเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน มีดังนี้ 1) การใช้รูปแบบการบูรณาการ มี 5 ขั้นตอน คือ (1) การกำหนดประเด็นหัวเรื่อง คือ "หน่วยการเรียนรู้บูรณาการท้องถิ่นของเรา" (2) การวิเคราะห์และกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น/ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และสาระการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับหัวเรื่อง (3) การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ (4) การประเมินผลหน่วยการเรียนรู้ และ (5) การปรับปรุงแก้ไขหน่วยการเรียนรู้ 2) การใช้สาระท้องถิ่น ครอบคลุม (1) ภูมิศาสตร์ของท้องถิ่น (2) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัวและในชุมชน (3) การพึ่งพาอาศัยกัน และ (4) คุณค่าของสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่น 3) การใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐาน มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การตีความ และการกำหนดปัญหา (2) การวางแผนงาน (3) การดำเนินการตามแผน และ (4) การนำผลที่ได้ไปใช้แก้ปัญหา โดยแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างและพัฒนาขึ้นประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ย่อย 3 หน่วย ได้แก่ ท้องถิ่นเราน่าอยู่ เรียนรู้ใช้ชีวิต และ เศรษฐกิจของชุมชน

3. นักเรียนกลุ่มที่เรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการสาระท้องถิ่นโดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐานมีคะแนนเฉลี่ยทักษะชีวิตทั้ง 3 ด้าน และทั้ง 9 องค์ประกอบ สูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยองค์ประกอบที่มีคะแนนมากที่สุดได้แก่ความรับผิดชอบต่อสังคม การตระหนักรู้ในตน ความเห็นใจผู้อื่น ตามลำดับ

5083857627 : MAJOR EDUCATIONAL RESEARCH

KEY WORD: RESEARCH AND DEVELOPMENT, LIFE SKILLS, INTEGRATED LEARNING, LOCAL CONTENT, RESEARCH-BASED LEARNING, LEARNING MANAGEMENT PLAN

SAN SUWATANPORNKOOL: RESEARCH AND DEVELOPMENT OF LEARNING MANAGEMENT PLANS INTEGRATING LOCAL CONTENT USING RESEARCH-BASED PROCESS TO DEVELOP LIFE SKILLS OF ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS. THESIS ADVISOR: ASSOC.PROF. SIRIPAARN SUWANMONKHA, Ph.D., 349 pp.

The research objectives were 1) to study state and characteristic of teaching for life skills development, integrated learning, using local content and using research-based learning of elementary school teachers 2) to develop learning management plans integrating local content using research-based process to develop life skills of elementary school students. 3) to study effects of learning management plans integrating local content using research-based process to develop life skills of elementary school students. The study employed a mixed-method model compiling with a survey, a case study and an experiment. The survey samples were 77 elementary school teachers. The case study was conducted in a middle size elementary schools. The experimental samples were 44 sixth grade students. The research instruments were a teachers' questionnaire, field observation guideline, interview guideline, learning management plans and life skills tests. The data analysis composed of content analysis, descriptive statistic, t-test and a multivariate analysis of variance.

The research findings were:

1. 1) In teaching for developing life skills, the teacher practiced at high level but the success is at medium level. The teachers understood that the life skills development for the students should have various activities and methods. The problems were the students who lack of readiness and the teachers did not look after life skills development of their students. 2) The teachers practiced integrated learning at medium to high level but the success was at medium level. The teachers used the intradisciplinary and interdisciplinary integrated learning with the daily life content. The problems were the content management and term of teaching. 3) The teachers used the environment and important places as local content. The problem was the cooperation of the related departments. 4) The teachers practiced and succeeded the research-based learning at low to medium level. The problems were the teacher's the attitudes toward research.

2. The characteristics of the learning management plans were 1) using the integrated learning by (1) selection the theme "Our Community" (2) analysis the related objectives and content to the theme (3) development the learning units (4) evaluation the learning units and (5) improvement of the units. 2) Using the local content that covered (1) the aspects of local geography (2) the relationship within family and community (3) the reliance and (4) the values of local elements. 3) Using 4 steps in the research-based learning (1) interpretation and selection the problems (2) planning (3) action and (4) solving the problems by using the research results. The learning management plans composed of 3 units; 1) A Happy Community 2) Learning and Living and 3) Survive with local economic.

3. The life skills average score of the experimental group was significantly higher than the control group at 0.01 level. Social responsibility, self awareness and empathy were the top three dimensions.